

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ปี 2562
The 11th National Conference on Persons with Disabilities

วันศุกร์ที่ 5 กรกฎาคม 2562
ณ The Portal Ballroom
อิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

INNOVATION AND UNIVERSAL DESIGN FOR INCLUSIVE SOCIETY

นวัตกรรมและการออกแบบเพื่อสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาค

จัดโดย
กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ร่วมกับ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
และสถาบัน หน่วยงาน องค์กร ที่ร่วมลงนามบันทึกความร่วมมือทางวิชาการ

กันยายน 2562

ดาวน์โหลดเอกสาร

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)
โครงการสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2562
The 11th National Conference on Persons with Disabilities
วันศุกร์ที่ 5 กรกฎาคม 2562
ณ The Portal Ballroom อิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

INNOVATION AND
UNIVERSAL DESIGN
FOR INCLUSIVE SOCIETY

นวัตกรรมและการออกแบบเพื่อสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาค

จัดโดย กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จัดพิมพ์โดย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ลิขสิทธิ์ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ISBN (e-Book) : 978-974-456-789-5

งานสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2562

โดย	กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์		
ร่วมกับ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และสถาบัน หน่วยงาน องค์กรที่ร่วมลงนามในบันทึกความร่วมมือทางวิชาการ		
ที่ปรึกษา	ผศ.ดร.อันธิกา ผศ.ดร.ถิรายุ อ.สุรเชษฐ์	สวัสดีศรี ชุมสาย ณ อยุธยา ไชยอุปละ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
บรรณาธิการ	ผศ.ดร.อันธิกา	สวัสดีศรี	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กองบรรณาธิการ

ผศ.ดร.ถิรายุ	ชุมสาย ณ อยุธยา	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อ.สุรเชษฐ์	ไชยอุปละ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
รศ.ดร.อมร	กฤษณพันธ์ุ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ดร.ณรงค์ฤทธิ์	จันทน์จันทรวงศ์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผศ.หทัยรัตน์	มณีรัตน์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผศ.ดร.ปुरुณ์	ขวัญสุวรรณ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ดร.มนสิณี	อรรธวานิช	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อ.นฤดี	ภูริตันรักษ์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผศ.ดร.ญาณินทร์	รักษวงศ์วาน	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผศ.ดร.เบญจมาศ	กัญอินทร์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผศ.ดร.วิรัชฎา	บัวศรี	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พิสูจน์อักษร

ผศ.ดร.ถิรายุ	ชุมสาย ณ อยุธยา	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
น.ส.สุชญา	จิราจุจรिता	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
น.ส.รมิดา	ธรรมกัญญา	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
นายรัชชานนท์	จิตต์สกุล	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คณะกรรมการประเมินบทความทางวิชาการระดับชาติ (National Conference Peer Review Committee) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

1. ผศ.ดร.จตุรงค์ บุนยรัตน์สุนทร
2. ดร.ปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ
3. ดร.ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

1. ดร.กมลพรรณ พันธ์
2. ดร.ณัฐนันท์ ทัดพิทักษ์กุล

มหาวิทยาลัยนเรศวร

1. ดร.จรัญญา พหลเทพ
2. ดร.อรุวรรณ กীরตสิโรจน์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1. ผศ.ดร.พิมพ์นภัส ภูมิภิตติพิชญ์
2. ผศ.ดร.มณีกัณฑ์ ไทรเมฆ
3. ดร.สุพิศ บุญลาภ
4. ดร.อิสรา ศิรมณีรัตน์

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

1. ดร.ณัฐกร วิทิตานนท์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1. รศ.ดร.ชัชฎาภรณ์ บันลือโชคชัย

วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

1. ดร.วีระแมน นิยมพล
2. ดร.อภิญา ธาตุสุวรรณ

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

1. ผศ.ดร.เกตุร วงศ์ก้อม
2. ผศ.กมลวรรณ อินอร่าม
3. ผศ.ดร.กรรวิภาร์ หงส์งาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ผศ.กุลธิดา เตชวรสินสกุล
2. รศ.ไตรรัตน์ จารุทัศน์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1. รศ.ดร.สารีพันธ์์ ศุภวรรณ
2. ผศ.ดร.จรัสลักษณ์ รัตนาพันธ์์
3. รศ.ดร.รัชนีกร โชติชัยสถิต
4. รศ.ดร.อารี ชิวเกษมสุข
5. รศ.ดร.กมลรัฐ อินทรทัศน์
6. รศ.ดร.ปิยฉัตร ล้อมชวการ
7. รศ.มาลี สุรเชษฐ

มหาวิทยาลัยเกริก

1. รศ.ดร.เพ็ญประภา ภัทธานุกรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

1. ผศ.วรรณุช ชื่นฤติมล

มหาวิทยาลัยศิลปากร

1. รศ.ดร.พิทักษ์	ศิริวงศ์
2. รศ.ดร.นรินทร์	สังข์รักษา

มหาวิทยาลัยมหิดล

1. ผศ.ดร.ธนายุส	ธนิตติ
2. ผศ.ประฤดา	จันทร์ส่อง
3. ดร.อุบลพรรณ	ธีระศิลป์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1. ผศ.ดร.บรรยงศ์	รุ่งเรืองด้วยบุญ
2. ผศ.ดร.ชุมเขต	แสงเจริญ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

1. ดร.ภาสนันท์	อัศวรักษ์
2. ดร.จิตติมา	วงษ์ชีรี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1. ผศ.ดร.อันธิกา	สวัสดิ์ศรี
2. ผศ.ดร.ญาณินทร์	รักวงศ์วาน
3. ผศ.ดร.ธีรายุ	ชุมสาย ณ อยุธยา
4. ผศ.ดร.วิรัชญา	บัวศรี

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

1. นางณัฐอร	อินทร์ดีศรี
2. นางสาววริยาภรณ์	พรนภดล

รวม 18 องค์กร จำนวน 44 ท่าน

บทนำ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับมอบให้เป็นเจ้าภาพจัดงานสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2562 ร่วมกับกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและเครือข่ายมหาวิทยาลัย สถาบัน หน่วยงานที่ร่วมลงนามความร่วมมือกับกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในการผลิตผลงานวิชาการ ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในหัวข้อ “นวัตกรรมและการออกแบบเพื่อสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาค” (Innovation and Universal Design for Inclusive Society) เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายประเทศในการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยจัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก โดยได้แบ่งหัวข้อผลงานวิชาการ/งานวิจัยที่นำเสนอในการสัมมนาวิชาการออกเป็น 5 หัวข้อย่อย ดังนี้

1. งานออกแบบสภาพแวดล้อมและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อการเข้าถึงและใช้สอยได้ของคนทุกกลุ่ม (Accessibility in the Built Environment)
2. นโยบายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างความเท่าเทียมและการมีส่วนร่วมทางสังคมของคนพิการและผู้สูงอายุ (Social Inclusion Policy)
3. การเสริมพลังคนพิการด้วยการศึกษาและสร้างรายได้ด้วยการมีงานทำ (Empowering by Education and Employment)
4. นโยบาย หรือ งานออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย (Aging Society)
5. นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะเกิดในอนาคตที่เอื้อต่อคนทุกกลุ่ม (Next-Tech for all)

ในการจัดสัมมนาวิชาการครั้งนี้มีผลงานวิชาการด้านคนพิการในระดับชาติที่ผ่านการพิจารณาเข้าร่วมนำเสนอในภาคบรรยาย จำนวน 34 เรื่อง และผลงานนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่เข้าร่วมประกวด จำนวน 43 ผลงาน

การจัดงานสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2562 ถือได้ว่าประสบผลสำเร็จดังจะเห็นได้จากผลประเมินความพึงพอใจภาพรวมหลายด้านที่อยู่ในเกณฑ์มาก และการแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจของมหาวิทยาลัย สถาบัน หน่วยงานที่ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางด้านวิชาการในการทำงานร่วมกันในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านผลงานวิชาการที่ร่วมนำเสนอ ผลงานการจัดแสดงนิทรรศการ การประกวดผลงานนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ การเสวนาวิชาการ และการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยต่างมุ่งหวังให้การสัมมนาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ในนามสถาบันฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ และผู้ที่สนใจศึกษาและพัฒนาด้านคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เพื่อให้เกิดนวัตกรรมและการออกแบบเพื่อสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาคต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อันธิกา สวัสดิ์ศรี
บรรณาธิการ

กิตติกรรมประกาศ

ในนามของประธานคณะกรรมการและคณะทำงานจัดงานสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2562 ในหัวข้อ “นวัตกรรมและการออกแบบเพื่อสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาค” (Innovation and Universal Design for Inclusive Society) ขอขอบคุณกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และเครือข่ายสถาบันการศึกษา ประกอบด้วย วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สถาบันสิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนในทุกๆ กิจกรรมเพื่อให้การจัดงานสัมมนาวิชาการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การสัมมนาวิชาการในครั้งนี้ นอกเหนือจากได้เห็นภาพการทำงานร่วมกันของมหาวิทยาลัย สถาบันหน่วยงาน องค์กรเครือข่าย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิจัย งานวิชาการ นวัตกรรม และการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามความร่วมมือทางวิชาการแล้ว สิ่งทีปฏิเสธไม่ได้จากกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นภายในงานสัมมนาวิชาการได้สะท้อนให้สังคมในวงกว้างยอมรับในความสามารถและศักยภาพของคนพิการในยุคแห่งเทคโนโลยีที่สามารถสร้างสังคมที่เท่าเทียม

(ศาสตราจารย์ ดร.สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์)

อธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ปรึกษาคณะกรรมการจัดการสัมมนาวิชาการ
ระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2562

สารบัญ

	หน้า
บรรณาธิการ	2
บทนำ	5
กิตติกรรมประกาศ	6
สารบัญ	7
คำกล่าวต้อนรับการจัดงานสัมมนาฯ	8
คำกล่าวรายงานการจัดงานสัมมนาฯ	10
คำกล่าวชื่นชม	12
ปาฐกถาพิเศษ	13
เรื่อง “Universal Design in 21 st Century”	
โดย Mr. Joseph Kwan	
ปาฐกถาพิเศษ	22
หัวข้อ “การสร้างสังคมทุกคนเท่าเทียมอย่างไร ในยุค Disruption”	
โดย ศาสตราจารย์ ดร.สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์	
โครงการสัมมนาวิชาการระดับชาติด้านคนพิการ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2562	25
โครงการประกวดนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประจำปี พ.ศ. 2562	28
โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Co-Creation Inclusive City Workshop)	33
รายงานผลการจัดงานสัมมนาฯ	34
ประมวลภาพกิจกรรม	87
➤ ภาพกิจกรรมในวันสัมมนาฯ	
➤ ภาพกิจกรรมการประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมร่วมกับคณะกรรมการเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	
ภาคผนวก	113
➤ คำสั่งกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	
➤ คำสั่งคณะกรรมการดำเนินงานสถาบันเทคโนโลยีเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
➤ ภาพเว็บไซต์การประชาสัมพันธ์และระบบบริหารจัดการรับและประเมินผลบทความ	
➤ คู่มือการลงทะเบียนและส่งบทความ	
➤ ภาพตัวอย่างสื่อประชาสัมพันธ์ (หนังสือพิมพ์ โปสเตอร์ แผ่นพับ ฯลฯ)	
➤ ภาพตัวอย่างกระเป๋าสื่อและเอกสารประกอบการประชุม	
➤ ภาพตัวอย่างโล่รางวัลและประกาศนียบัตร	
➤ ภาพร่างการจัดแสดงนิทรรศการ การจัดบูธ	
➤ กำหนดการนำเสนอบทความวิชาการ	